

T é n d é R !

I N F O

Beter een halve vleugel dan een lege dop

Dat de vleugel met de vier verdiepingen niet doorgaat, hebben wij al bericht in het vorige hogeschoolblad. Wat wel doorgaat is de bouw van een vleugel met twee verdiepingen.

Dick Kraayveld, hoofd technische dienst: 'De architect is momenteel bezig met een nieuw plan. Het gebouw wordt wat verder van het huidige gebouw geprojecteerd, zodat separatie eventueel mogelijk is.

We verwachten voor begin 1993 het definitieve plan gereed te hebben en in 1994 het gebouw in gebruik te nemen. De lokalen 022 tot en met 026 verdwijnen. De bibliotheek en de studieruimte zullen worden vergroot door de ruimte van lokalen 022, 022a en 023 erbij te trekken. Verder zal de doorgang bij de aula ruimer worden gemaakt. Wij houden u uiteraard op de hoogte van verdere ontwikkelingen.' (UK)

Cursus hoogfrequenttechniek Van THR voor RUL

Op woensdag 7 oktober zijn 23 electronici van de Rijksuniversiteit Leiden (RUL) bij ons in de schoolbanken gestapt. Deze cursisten, waaronder twee oud-studenten, volgen op de THR een cursus hoogfrequenttechniek. De lessen worden verzorgd door Jan Wieberdink, Ed van den Berg en Ad Groenendijk, allen docenten van de studierichting E.

(vervolg op pag. 5)

Open dag THR nu ook op zaterdag

De Open Dag komt er weer aan. De THR is - naast vrijdag - ook op zaterdag geopend voor aankomende studenten, hun ouders en andere geïnteresseerden.

Het gebrom en gemor was dan ook niet van de lucht in de personeelskamer.

'Is het nou echt nodig om onze vrije zaterdag hiervoor op te offeren?

Zouden er op die zaterdag nu werkelijk extra mensen komen?'

De praktijk zal het uitwijzen. Mocht blijken dat er juist op zaterdag enorm veel bezoekers zijn, dan zal de school volgend jaar ongetwijfeld de deuren wederom op zaterdag openen.

Zo niet? Dan blijft het waarschijnlijk bij deze ene maal. Laten we echter niet op de feiten vooruit lopen en er met z'n allen voor zorgen - studenten en personeel - dat de Open Dag ook dit jaar een succes wordt. (GV)

Tot vrijdag 20 en zaterdag 21 november!

Colofon, Personalía
Uitslag Columnwedstrijd
Van de redactie

2

Een bredere kijk op techniek,
Studium Generale: een interview met
Rob van de Ven en Onno Brandjes

3

Studium Generale I: een verslag
Studium Generale II: het programma

4

Cursus hoogfrequenttechniek
De column van Inge: Of/of of en/en
Is een leeg blad...

5

Het Bedrijfskundig Genootschap
Mededelingen

6

Uniek: Ethiek-discussies op THR
De column van Ignatius: Porno
BG-Excursies

7

Nieuwsbrief voor Afgestudeerden
De Vertrouwenspersonen klappen
uit de school, Agenda, Mini's

8

Toch gelukt. Een eigen naam: Téhaèr-info!. Kort en bondig, lekker klinkend, niet "gezocht", vanzelfsprekend: Téhaèr-info!.

Nog maar eens opschrijven om die oude naam van het blad - die we hier veiligheidshalve dan ook niet vermelden - uit 't geheugen te wissen: Téhaèr-info!

Téhaèr: met accenten onze school, zonder accenten een bewoner van diezelfde school. Info!: boordevol informatie uiteraard.

Onze dank is groot, S.A. Kuik, voor deze vondst. De boekenbon van f 25,-- zal zo spoedig mogelijk naar je huisadres worden gezonden.

Maar de naam van het blad is niet het enige nieuws dat wij te bieden hebben.

In dit nummer: informatie over de cursus hoogfrequenttechniek die momenteel op school wordt gegeven aan electronici van de Rijksuniversiteit Leiden, twee pagina's wetenswaardigheden over Studium Generale, een blik in de keuken van het Bedrijfskundig Genootschap, de columns en nog veel meer.

Mocht u er niets van uw gading bij vinden, schrijf dan zelf een stukje voor Téhaèr-info! 3. De brievenbus in de hal is niet gemakkelijk te vinden, maar hij hangt er echt, naast "het smoelenbord".

Wij blijven uitkijken naar uw tips en mededelingen. Wel graag inzenden vóór 30 november 1992.

Winnaars Columnwedstrijd bekend

De honderdvijftig gulden gaat eruit. De prijswinnaars - ja meervoud, u leest het goed - van de Columnwedstrijd zijn bekend. De honderdvijftig gulden die wij in het vooruitzicht stelden voor de beste column van eigen bodem leverde slechts twee reacties op. Zou het merendeel van onze hogeschoolbevolking simpelweg geen antwoord kunnen verzinnen op de vragen: 'Waarom kiest iemand een bepaalde studie? Waarom leert de achttienjarige van nu zo massaal door?' Of is het treurig gesteld met de schrijfvaardigheid? Of staat de gemiddelde student er financieel rooskleuriger voor dan wij aannamen en was het prijzengeld te laag?

Maar niet getreurd. De redactie vond beide columns lezenswaardig. Daarom is besloten het bedrag eerlijk te verdelen onder de twee inzenders: Olaf de Groot (kopstudie BK) en Eric van der Knaap (TN4). Hun columns zullen respectievelijk in Téhaèr-info! 3 en 4 worden geplaatst. Olaf en Eric, proficiat! (GV)

DE ROUTE NAAR STATION RIJSWIJK, ANNO '92.

COLOFON

Téhaèr-info!, het informatiebulletin van de TH Rijswijk verschijnt zes maal per jaar (in september, november, december, februari, april en mei) in een oplage van 2500. Het blad is bestemd voor studenten, personeel en oud-studenten van de TH Rijswijk.

Hoofredactie:
Anton van Hal

Redactie:
Ineke Glaser, Frits Jeisman,
Jeroen Kemper, Ignatius van Neerven,
Arnold Smit, Grada Vermin, Paul Witte

Eindredactie:
Grada Vermin

Illustraties:
Marcel François

Advertentie-acquisitie:
Anton van Hal
Telefoon (070) 340 18 20

Grafische vormgeving:
Rob Hagman en Erwin Wolters

Lay-out en druk:
Rob Hagman en Bidjai Rangoe,
huisdrukkerij TH Rijswijk

Adres:
R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk,
Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk
Telefoon (070) 340 15 00
Telefax (070) 319 24 06

Kopij voor nr. 3 dient uiterlijk 30 november in het bezit te zijn van de redactie. Kopij kunt u zenden aan Téhaèr-info!, Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk of deponeren in de speciale Téhaèr-info!-brievenbus in de hal.

PERSONALIA

Studentassistenten 1992/1993

Bij Computerbeheer/printerfaciliteiten:
René Voorberg, Arjen Boers en
Herman Loggen.

Bij Elektrotechniek:
Ronald Bosscher en Peter van Geloven.

Bij de Bibliotheek:
Sander Dol en Arthur van der Endt.

Felicities voor:

Rob v.d. Rest met de geboorte van zijn dochter Krista Louise Corrien op 17 september jl.

Fred Zoller met de geboorte van zijn zoon Jeroen op 30 september jl.

Een b r e e d e r e kijk op techniek...

Studium Generale

'Blikverruiming, daar draait 't om,' zegt Rob van de Ven vol overtuiging. Onno Brandjes valt hem enthousiast bij: 'We zitten niet louter en alleen op school om een technisch vak te leren. Het leven bestaat nu eenmaal uit veel meer. Het is minstens zo belangrijk techniek te leren plaatsen in een groter geheel.'

Rob en Onno en nog vier anderen proberen die blikverruiming te bewerkstelligen door middel van Studium Generale, ofwel 'een reeks colleges voor studenten van alle faculteiten over onderwerpen van algemeen belang, voor algemene vorming' (definitie uit Van Dale, Groot Woordenboek der Nederlandse Taal). Op veel universiteiten een ingeburgerd begrip, maar op de THR nog niet.

Waarom plotsklaps Studium Generale?

Rob: 'Je kunt Studium Generale niet los zien van andere activiteiten die hier op school plaatshebben in het kader van de verbreding en verdieping van de opleiding. In de eindtermen voor TH-ingenieur staat: "breed georiënteerd", dus zul je ook iets anders te bieden moeten hebben dan technisch onderwijs. Daarom zijn er filosofielessen, daarom zetten mensen zich in voor een prettige sfeer op school, daarom zijn we begonnen met Studium Generale.'

De opkomst bij Studium Generale die in het teken van Japan stond was laag. Wat was volgens jullie de oorzaak?

Rob: 'Tja, 't is niet verplicht. Je hoopt uiteraard dat er veel mensen komen, maar je kunt niets afdwingen. Dat zou haaks staan op het karakter van

Studium Generale. We hebben ernaar gestreefd de drempel voor personeel en studenten zo laag mogelijk te maken, door op woensdag een verkort rooster in te voeren. Daardoor kwam tijd vrij aan het eind van de dag voor extra activiteiten. Geen gelukkige keus, bleek achteraf. Bij de laatste bel verlieten de studenten massaal de school om "lekker wat eerder thuis te zijn" of "de verplichte zaken af te ronden". En sommigen hadden niet eens in de gaten dat er iets gaande was op school.'

Meer tamtam

Onno: 'De aankondiging van SG had beter gekund. Meer en grotere affiches, meer tamtam. Daarom nu alvast dit interview. Dan weten de lezers van het hogeschoolblad alvast wat Studium Generale inhoudt en krijgen we hopelijk geen reacties meer als: "Studium Generale? Hè? Wattuh?" En in het tweede kwartaal, het thema is dan 'Recycling', proberen we op de woensdag in week 4 ruimte te creëren midden op de dag, tussen de lessen in. Dan is de kans dat er veel mensen deelnemen groter.'

Rob: 'De lage opkomst in het eerste blok had in ieder geval niets te maken met de kwaliteit van het programma, of de themakeuze. De docenten, die ruim vertegenwoordigd waren, en de enkele student die z'n neus liet zien, waren zeer enthousiast. De deelnemers aan de meditatie sessies vroegen zelfs of de meditatie er definitief in kon blijven.'

Is Studium Generale een regelmatig terugkerend gebeuren?

Rob: 'Ja. Dit jaar zal de vierde week van elk blok SG-week zijn. De school zal dan bol staan van de activiteiten. Vorm en inhoud zullen elke keer anders zijn. In het tweede kwartaal is het thema "Recycling", in het derde kwartaal "Techniek en Vermaak" en in het vierde kwartaal "Discriminatie".

Recycling

Onno: 'Misschien is 't aardig om alvast iets te vertellen over het programma in het tweede kwartaal. Wij hebben voor het thema "Recycling" gekozen omdat wij vinden dat je als technicus verantwoordelijk bent voor alle spullen die je ontwikkelt. Dus ook voor het afval dat met die ontwikkeling gepaard gaat.'

Rob: 'En we produceren werkelijk bergen afval met z'n allen, ook hier op school. Daarom is het een goede zaak na te gaan of we die afvalberg kunnen verkleinen, bijvoorbeeld door het hergebruiken van plastic en papier. Wij denken dat "Recycling" een onderwerp is dat iedereen aanspreekt. Hopelijk is dat aan de opkomst in week 4 ook duidelijk te zien.'

Voor meer informatie en tips kan iedereen terecht bij de leden van Studium Generale. Dat zijn:
Frans Bouts
Onno Brandjes (W22)
Christine Deurman (BK23)
Ignatius van Neerven
Folkert Post
en
Rob van de Ven (GV)

Studium Generale I

Japan

een verslag

Het hoogtepunt van Studium Generale I was ongetwijfeld de kyudo-demonstratie onder leiding van Kees Buurman. Kyudo is de oude Japanse kunst van het handboogschieten. De trage volledig berekende bewegingen en hoge graad van concentratie die volgens de Makiwara-traditie bij het lossen van een schot horen, hadden een welhaast hypnotiserend effect op de toeschouwers in de aula. Het applaus na afloop van de ceremonie was bevrijdend. We hadden iets heel bijzonders gezien.

Maar er was meer. Het thema Japan werd 'ingeleid' door prachtige foto's van Ed van de Elsen. Stijlvol in zwart-wit, en toch sterke emoties oproepend. Het pronkstuk van de tentoonstelling vond iemand wel heel erg aantrekkelijk, getuige de nu lege plek aan de muur. In aanvulling op de foto's waren er films, alle gemaakt door Japanners. Typische filmhuisfilms, je houdt ervan of niet.

Ik vond ze - kijkend en denkend vanuit de Westeuropese cultuur - moeilijk te begrijpen. En daarna, op woensdag, de boogschutters. Een genot voor het oog. Terwijl twee boogschutters zich voorbereiden op hun serie schoten, gaf begeleider Kees Buurman uitleg: 'Een goede schutter kan de roos blind raken, zelfs vanaf een galopperend paard. Er zijn linksdraaiende en rechtsdraaiende pijlen. De handschoen is belangrijker dan de boog, de ademhaling belangrijker dan het oog. Eigenlijk richt men niet. Het ritme is van het grootste belang, samen met het dynamisch lossen en laten ronddraaien van de boog. De bewegingen zijn vloeiend, alles is symmetrisch.'

Eigenlijk, bedenk ik nu, kun je Japan vergelijken met het schieten met een bamboeboog. Voor beide geldt: 'there's more to it than meets the eye.' Met het ontdekken van Japan ontdek je dat het mysterie nog veel groter is dan je aanvankelijk dacht. (PW)

Verkort rooster

Om iedereen in de gelegenheid te stellen Studium Generale-activiteiten bij te wonen, is er op woensdag 25 november een verkort rooster.

1e lesuur	8.25 - 9.05 uur
2e lesuur	9.05 - 9.45 uur
pauze	
9.45 - 10.05 uur	
3e lesuur	10.05 - 10.45 uur
4e lesuur	10.45 - 11.25 uur
5e lesuur	11.25 - 12.05 uur
lesvrij	
12.05 - 13.40 uur	
6e lesuur	13.40 - 14.20 uur
7e lesuur	14.20 - 15.00 uur
pauze	
15.00 - 15.25 uur	
8e lesuur	15.25 - 16.05 uur
9e lesuur	16.05 - 16.45 uur

Studium Generale II

Recycling

het programma

In week 4 de volgende activiteiten:

Tentoonstellingen

- Foto's over het thema;
- Vitrine van het Museum met voorbeelden van kinderspeelgoed uit de Derde Wereld;
- Hergebruik lampen.

Plaats: hal en gang

Tijd: hele week

Afval

Hoeveel afval produceert ons instituut? Al het afval van één dag wordt nu eens zichtbaar opgeslagen!

Plaats: voorplein

Tijd: woensdag 25 november

Reader

Zoals elke keer wordt ook nu een reader met relevante artikelen te koop aangeboden.

Recycling

Wat kan hier in huis aan recycling worden gedaan? Twee mogelijke oplossingen worden gepresenteerd:

- introductie van een recyclingsysteem voor bekertjes;
- scheiding afvalstromen door papierbakken bij kopieermachines.

Energie

Perpetuum mobile. Een uitvinder van het perpetuum mobile daagt iedereen uit zijn uitvinding en de principes ervan te ondergraven. Lezing en discussie.

Plaats: aula

Tijd: woensdag 25 november, 12.05 - 13.40 uur.

N.B. Deze activiteiten-aankondiging is onder voorbehoud! Eventuele wijzigingen worden in week 3 aangekondigd. (ivn)

Cursus hoogfrequenttechniek

De behoefte aan de cursus ontstond doordat men op de RUL in het kader van wetenschappelijk onderzoek steeds geavanceerdere metingen wilde verrichten. Men wilde in korte tijd een goed beeld krijgen van 'de huidige stand van techniek' op het gebied van o.a. filtering, groot-signaalgedrag en ruisaanpassing.

In maart jl. benaderde de RUL de technische universiteiten. Deze waren niet in staat een geschikte cursus te geven en daarom werden vervolgens verschillende hogescholen gevraagd. Alleen de THR reageerde positief. Volgens Ed van den Berg kwam het verzoek op 'precies het goede moment'. Hij was juist bezig om voor de reguliere cursus dit nieuwe vak hf-techniek op te zetten. De leerstofomschrijving die al gereed was, bleek goed overeen te komen met de diepte die de Leidenaren zochten. Door dit vak te combineren met het vak telecommunicatie van Jan Wieberdink werd voorzien in een brede basis en al spoedig was er overeenstemming tussen de universiteit en de hogeschool.

De cursus is opgebouwd uit negen theorielessen op woensdagochtend waarvan de eerste helft wordt gevuld met telecommunicatie en de tweede helft met hf-techniek.

Op de negen middagen zullen practica worden gehouden waaraan ook Ad Groenendijk zijn bijdrage zal leveren.

De cursus zal in de tiende week afgesloten worden met een toets en er valt voor de cursisten dan een officieel certificaat te verdienen.

Natuurlijk heeft de THR ook financieel belang bij dit project. Bedragen kent Van den Berg niet maar hij weet wel te melden dat een deel van de winst naar het instituut gaat en de rest naar de studierichting E. Deze heeft zich hiermee een startkapitaal voor soortgelijke projecten verworven. De betrokken docenten zouden in principe een verlichting van hun normale taak krijgen. Omdat het niet anders kan, worden er overuren uitbetaald. 'Maar daar gaat het niet om, het is gewoon leuk' volgens Ed. (PW)

Of/of of en/en

In onze cultuur, en zeker ook in de opleiding tot TH-ingenieur, leggen we erg de nadruk op wetenschap, op dingen zeker weten.

Het liefst leggen we alles vast in definities en wetmatigheden.

Lukt dat niet meteen, dan delen we het probleem op in kleinere stukjes en definiëren we die.

Dat heeft de gekke consequentie dat we onze wereld heel digitaal zijn gaan bekijken.

Iets is of wit of zwart.

Een bedrijf is of goed of slecht.

Een produkt is of het goedkoopste of het beste.

Ondertussen hebben we ons onbewust aangeleerd heel (ver)oordeelend naar de dingen om ons heen te kijken.

In bedrijven leren we managers momenteel dat je kwaliteit en ruimte voor jezelf creëert door ook vanuit en/en denken te werken.

Dat de kunst is dat je niet alleen de beste bent, maar ook de goedkoopste (Denk aan de Japanse auto's die bovenaan staan op de TÜV-lijsten).

Dat er geen dag is zonder nacht.

Dat je boos op iemand kunt zijn en tegelijk veel van die persoon kunt houden.

Dat iets dat voor jou niet werkt, voor anderen heel goed kan zijn, enzovoort.

Heel gewoon alledaags: dat het niet is 'blijf ik vanavond thuis studeren of gaan we naar de nieuwste film van Tom Cruise' maar 'hoe richt ik het in dat ik en kan studeren en de film kan bekijken.'

Deze manier van omgaan met je leven stimuleert niet alleen je creativiteit, maar het biedt je iedere keer weer meer mogelijkheden. Probeer het eens.

Nu zie je dus meteen dat de kop van deze column niet klopt: het is of/of en en/en.

Tot de volgende keer,

Inge

Is een leeg blad hetzelfde als een leeg blad?

Hofstädter en Zukav in Delft, TN4 erbij

Is de leegte van een benzinetank hetzelfde als de leegte van een vel papier? Heeft het nul-begrip iets te maken met leegte? Zijn er aan het antimaterie-onderzoek niet grote maatschappelijke en ethische vragen verbonden? Is er na deze wetenschap nog wetenschap? Kan een computer religieus zijn?

Deze en vele andere vragen werden aan de orde gesteld door Douglas Hofstädter, Henk Barendrecht, Hendrik Casimir en Gary Zukav. Zij spraken op het congres dat door het Studentenpastoraat Delft georganiseerd was op 2 oktober onder de titel *Over Grenzen*. Van onze school waren 60 mensen aanwezig: alle studenten van TN4 en een groot aantal (TN-)docenten. Onder de ruim 700 aanwezigen leverde de TH Rijswijk daarmee de grootste afvaardiging.

De congresdeelname was onderdeel van het lesprogramma filosofie in TN4 en sloot aan bij de lessen Milieu en Veiligheid. In de lessen was de vraagstelling van het congres voorbereid, zodat studenten met vrucht konden deelnemen. Voor de kosten van deelname stond het management garant. Voor de inhoudelijke verwerking moesten de deelnemers zelf zorgen. (IWN)

ADVERTENTIES

U wilt adverteren in ons blad? Dat is mogelijk. Neem voor informatie contact op met Anton van Hal, telefoon (070) 3401820

MEDEDELINGEN

NIRIA-dag

In november ontvangen vierdejaars studenten een uitnodiging voor de NIRIA-dag op vrijdag 22 januari 1993.

De NIRIA-dag wordt georganiseerd door de Nederlandse Ingenieursvereniging en is een unieke vorm van oriëntatie op de arbeidsmarkt. Vele bedrijven houden een presentatie in lokalen van de TH Rijswijk en geven uitgebreide informatie over vacatures, salarissen en loopbanen van HBO-ingenieurs. Zorg dat je erbij bent en stuur het inschrijfformulier snel op.

Uitbreiding hoofdgebouw

Op 16 oktober jl. is aan drie projectontwikkelaars gevraagd een offerte te maken voor uitbreiding van het hoofdgebouw. De deadline voor inzending van de offerte is half december 1992.

Van het dekaanat

Dyslexie

Studenten die vermoeden dat zij dyslectisch ofwel woordblind zijn, wordt verzocht dit te melden bij Anton van Hal (dekaan). Er bestaat een speciaal clubje van dyslectici op school waarvan ook jij deel kunt uitmaken. Eén van de voordelen: extra tijd bij het maken van tentamens.

Talenpracticum

Het talenpracticum (lokaal 219) is dagelijks (ma-vr) het 5e uur open voor alle studenten die hun talenkennis willen uitbreiden. Er zijn cassettes en boeken voor de talen Engels, Duits, Frans, Spaans en Russisch en er is software om de grammaticale kennis van het Nederlands, Engels en Duits te vergroten. Informatie bij de docenten Engels: Dolf Pellenburg en Grada Vermin (kamer 118 of lokaal 219).

Studentenpastoraat

Studiedag

In april 1993 zal er op de THR in samenwerking met de Thomas More Academie een studiedag worden gehouden rond het boek van A. v.d. Beukel *De dingen hebben hun geheim*. Ter voorbereiding worden leesdagen georganiseerd. Het Haags Studentenpastoraat organiseert ter voorbereiding een leesgroep o.l.v. ds. Johan Goud. De laatste bijeenkomst daarvan heeft plaats op 24 november van 19.30-21.00 uur, Laan v. Meerdervoort 211, (070) 3602116.

Abdijweekend

Bezoek aan/verblijf in de Trappisten-abdij *Koningsoord* te Tilburg. Kennismaking met een eeuwenoude spiritualiteit. Tijd: maart 1993.

Nadere informatie over activiteiten

Studentenpastoraat bij: Ignatius van Neerven, kamer 104, di-do-vr.

Technische Bedrijfskunde en het Bedrijfskundig Genootschap *The perfect choice*

Je hebt gekozen voor de studie Technische Bedrijfskunde. Tijdens je studententijd zal een groot deel van je tijd in beslag genomen worden door het volgen van colleges en het voorbereiden van tentamens. Maar studeren is meer!

Enerzijds zul je ongetwijfeld behoefte hebben aan sociale ontspanning, aan contact met studiegenoten. Anderzijds zal het sterk motiverend werken als je je buiten de lessen ook in je vakgebied verdiept. Het Bedrijfskundig Genootschap (BG) biedt je de unieke mogelijkheid om deze twee factoren te combineren, waardoor de kans op een geslaagde studententijd - en dit in de ruimste zin van het woord - wordt geoptimaliseerd. Onderstaand vind je een aantal kernpunten, die volgens ons thuishoren in de "studenten-carrière" van elke Technisch Bedrijfskundige. De relatie tussen deze "succes-factoren" en het Bedrijfskundig Genootschap zal je snel duidelijk worden.

Theorie is niet alles

Het beheersen van theoretische kennis is essentieel, maar er is meer nodig om van jezelf een Technisch Bedrijfskundige te maken. Je kunt niet vroeg genoeg beginnen met het toetsen van je theoretische kennis aan de praktijk. Praktijkervaring doe je niet alleen op tijdens de practica en het stagejaar. Je vindt de praktijk ook terug in de bedrijfsbezoeken en lezingen die het BG organiseert met het oog op jouw toekomst. Dit werkt sterk motiverend en heeft tot gevolg, dat je kritischer en selectiever omgaat met de leerstof die de school je aanbiedt. Je vakgebied is breed, dus verdiep het. Na bestudering van je lesrooster zal de grote variëteit aan vakken je wel opgevallen zijn. Je kunt je brede studiegebied verdiepen door gebruik te maken van de faciliteiten die het Bedrijfskundig Genootschap je te bieden heeft. Door het bezoeken van een lezing zal je kennis op allerlei gebieden toenemen en wellicht wordt je interesse voor een bepaalde richting binnen je vakgebied aangewakkerd. Dit is zeker met het oog op de specialisatiemogelijkheid in het vierde studiejaar een aardige bijkomstigheid. Denk daarnaast eens aan het magazine van het Bedrijfskundig Genootschap: BG-Berichten. Een aantal keer per jaar zal dit blad boordevol vakgerichte informatie bij je in de bus vallen.

Studeren doe je niet alleen

Alleen studeren is - behalve vrijwel onmogelijk - nog ongezellig ook. Geen enkele reden dus om dat te doen. Door het deelnemen aan de activiteiten van het BG leg je op informele manier contacten die ook voor je studie van groot belang zijn. Je komt namelijk in contact met studiegenoten van je eigen leerjaar en van hogere leerjaren, en je zult ook je docenten op een informele manier leren kennen.

Wordt ook actief

Wil je meer dan alleen lid zijn? Dan ben je hierbij uitgenodigd om kennis te nemen van de mogelijkheden om als actief bestuurslid met ons samen te werken. Enthousiaste mensen kunnen wij altijd gebruiken, dus stap eens op een bestuurslid af. Als laatste nog dit: Technisch Bedrijfskundige word je niet door het plaatsnemen in de schoolbanken en het alleen tot je nemen van de leerstof, die de school je aanbiedt. Je zult voor een groot deel jezelf moeten vormen. Hoe? It's your choice... Maar het Bedrijfskundig Genootschap is je bij het maken van die keus bijzonder graag van dienst. (AS)

BG bestuur '92/'93

André Kaan (Vz)	Perry Meertens (Act-cie)
Timo Zuidgeest (Secr)	Martine van Meer (Act-cie)
Rob Geers (Pen)	Leo de Leede (PR-cie)
Henk den Hollander (Act)	Sander Hulman (BM-cie)
Eric Hoogvliet (Bm)	Ronald v. Bilsen (BM-cie)
Hugo Driessse (PR/Bgb)	Arnold Smit (PR)

Voor inlichtingen:
Het BG zit in lokaal 042

PTT TELECOM

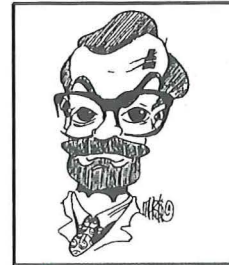
Op 22 september was het zover, de eerste door het Bedrijfskundig Genootschap georganiseerde excursie naar PTT TELECOM in Den Haag. Het complete gezelschap was ongeveer 50 personen groot. Na ontvangst met koffie werd er een videofilm vertoond over de PTT in het algemeen. Hierna werd er een presentatie gehouden over carrièremogelijkheden voor studenten Technische Bedrijfskunde. Hierna volgde een vrij technische presentatie over onder andere EDI. De lunch die hierop volgde was uitstekend verzorgd. Het middagprogramma bestond uit een bezoek aan de SPACE EXPO bij ESTEC in Noordwijk. De dag werd afgesloten met een diapresentatie die Wubbo Ockels vanuit de ruimte had gemaakt.

DE KUYPER

Op dinsdag 29 september waren de eerstejaars aan de beurt om kennis te maken met BG-excursies. De studenten werden om twee uur verwacht in Schiedam bij JOH'S DE KUYPER & ZOON BV distilleerderij. Na ontvangst in het daar aanwezige 'proeflokaal' werd begonnen met een rondleiding door het bedrijf. Hierbij kwamen alle facetten van het bedrijf aan de orde, van het binnenkomen van de grondstoffen tot het inladen van de eindproducten. Na afloop kwam iedereen weer bij elkaar in het proeflokaal en kon men aan de produktconfrontatie beginnen. Dit was voor velen het hoogtepunt van de dag.

Na afloop kreeg iedereen een tas mee naar huis waar nog wat producten van De Kuyper inzaten.

(AS)

Porno

Waar is de openingsfoto van de tentoonstelling van Ed van der Elsken? Wie vond de aanblik van de afbeelding zo begerenswaardig dat hij/zij de plaat stal? Of was er geen sprake van begeerte maar van afschuw en wilde iemand onze tere zielen de aanblik van de gruwel besparen? Vragen, vragen, vragen. En die zijn voor techneuken niet uit te houden.

Oplossingen moesten er komen. En dus was de foto verwijderd door:
A. een vertrouwenspersoon;
B. een lid van de emancipatiecommissie;
C. een verontwaardigd persoon.
Geen van deze oplossingen is juist. Het enige juiste antwoord is:
D. een dief.

De belangrijkste eigenschap van dieven is de onzichtbaarheid. Daarin komen dieven overeen met roddelaars. Maar waar dieven nog eerbaar zijn omdat ze slechts bezit onvreemden, zijn roddelaars apert zedeloos omdat ze waardigheid onvreemden. Roddelaars zijn in de ware zin des woords ontuchtigen: zij tasten door heimelijke woorden de eerbaarheid aan. Zij hebben niet de tucht die nodig is om als mensen met elkaar samen te leven. Zij kwetsen een ander niet in diens gevoelens, maar in diens menszijn. Daarmee ontmenselijken zij zichzelf.

Veroordelen vanuit vooroordelen: dat is zedeloos. Geen kans geven op weerwoord: dat is amoreel. Je eigen oordeel ontwijken: dat is onmenselijk. Bekrompenheid is de enige echte porno.

Ignatius

(met dank aan Folkert voor deze laatste formulering)

Uniek: Ethiek-discussies op de THR

Op initiatief van het Bedrijfskundig Genootschap worden op school twee discussiemiddagen georganiseerd over ethiek.

Op 9 november treedt drs. Ronald Jeurissen (docent bedrijfsethiek KUB Tilburg) in het strijdperk tegen dr. R. Bouwman (directeur Public Affairs Shell Nederland) over bedrijfsethiek. De debatten hebben plaats van 14.15-17.00 uur in lokaal 052. Op 16 november zal prof.dr. Achterhuis (TU Twente) in debat gaan met dr. F. Jacobs (hoofddocent rechtsfilosofie, UvA) over milieu-ethiek.

De discussies zijn onderdeel van de cyclus *Deugt de ethiek?* die dit najaar door de Thomas More Academie is opgezet. Het is uniek dat een deel van de serie binnen een onderwijsinstituut draait. De THR heeft hiermee een landelijke primeur.

De debatten worden beschouwd als onderdeel van de lessen *Bedrijf en Samenleving* voor BK4 en als onderdeel van de lessen *Niet-technische vakken* voor TN4. Voor studenten uit deze groepen zijn de bijeenkomsten verplicht. Daarnaast staan beide middagen vanzelfsprekend open voor alle andere studenten en voor het personeel. (VW)

Informatie bij:
Frans Bouts en Ignatius van Neerven

Kopij

Kopij voor nummer 3 dient uiterlijk 30 november in het bezit te zijn van de redactie. Kopij kunt u zenden aan Téhaër-info!, Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk of deponeren in de speciale Téhaër-info! brievenbus in de hal (naast het "smoelenbord").

Vereniging van Afgestudeerden TH Rijswijk

Hallo, wij zijn Albert v.d. Zwan en Norbert v.d. Welle. Afgelopen jaar hebben we de studie Werktuigbouwkunde aan de TH Rijswijk afgerond. Om onze opleiding nog breder te maken en zodoende de toekomstperspectieven te vergroten, hebben we gekozen voor een tweejarige kopcursus Bedrijfskunde op de THR. Deze kopcursus is dit jaar voor het eerst van start gegaan met reeds afgestudeerde studenten afkomstig van verschillende studierichtingen.

In het eerste studiejaar volgen we alleen de bedrijfskundige vakken die in het eerste en tweede jaar van de reguliere cursus worden gegeven. In het tweede studiejaar draaien we met het vierde jaar mee, inclusief de afstudeerperiode.

Na het behalen van de kopcursus krijgen we het officiële ingenieursdiploma Technische Bedrijfskunde.

De aansluiting verloopt tot nu toe, mede door de hulp van de docenten, prima en we gaan er met volle moed tegenaan.

De vertrouwenspersonen klappen uit de school

Ook dit jaar hebben wij voor alle eerstejaarsklassen in het mentoruur een introductie verzorgd. Vorig jaar bestond ons verhaal aan de eerstejaarsstudenten uit een boel informatie: wat wij onder ongewenst gedrag verstanden, hoe de klachten-procedure was, enzovoort.

'Zolang ik hier op school ben, heb ik mij rot geërgerd aan de onwijze macho-sfeer die hier heerst.'

Persoonlijker

Dit jaar hebben wij een veel persoonlijker verhaal dat gaat over de voorwaarden waaronder ongewenst gedrag kan optreden. De belangrijkste voorwaarde is zoiets ondefinieerbaars als de sfeer op school.

Alleen voor macho's

Klopt er dan iets niet met de sfeer bij ons? Dat zou best eens kunnen. Een vierdejaarsstudent vertelde ons eens: Zolang ik hier op school ben, heb ik mij rot geërgerd aan de onwijze macho-sfeer die hier heerst.' Aan die macho's willen wij wat vragen. Probeer je eens voor te stellen hoe een 'leuke'

opmerking of je gedrag bij een ander overkomt. Iets dat leuk bedoeld is kan voor een ander ongemakkelijk of zelfs kwetsend zijn. Laten we ervan doordrongen blijven dat iedereen hier op de THR recht heeft op een goede studie- en werkplek.

Oda Kok en Ad Groenendijk

MINI'S

Wil je je schoolboeken verkopen of je oude computer? Zoek je een kamer of een fiets? Deponeer dan een briefje in onze kopijbus in de hal met daarop in maximaal 40 woorden wat je wilt kopen of verkopen. Vergeet niet je naam en telefoonnummer te vermelden.

Te koop

Computer: merk G2 Model A Plus, 1 MB intern, 20 MB extern, 80286 microprocessor, 5.25" drive (1,2 MB diskettes), 3.5" drive (1,44 MB diskettes). Muis. Beeldscherm: G2, Hercules Amber monochroom. Printer: Star LC-10 9-naalds met sheet feed. Totaalprijs f 1.200,- Vragen naar Ruud Kymmell, na 17.00 uur (070) 3945625.

Te koop gevraagd

Inkjet printer. Prijsindicatie: max. f 250,-. Informatie bij: Ignatius van Neerven, kamer 104, di-do-vr.

AGENDA

9 november Lezingen bedrijfsethiek (zie pag. 7).

12 november Informatie-avond voor de ouders van alle eerstejaars.

13 november Groot NOVA-feest.

16 november Lezingen milieu-ethiek (zie pag. 7).

17 november Bedrijfskundig Genootschap: lezing door de heer Dronkers.

20 t/m 21 november Open Dag THR. Openingstijden: vrijdag 20 november 13.30-22.00 uur, zaterdag 21 november 10.00-14.00 uur.

23 t/m 28 november Studium Generale, diverse activiteiten (zie pag. 4 van dit blad).

23 november Bedrijfskundig Genootschap: management game.

26 november Excursie Bedrijfskundig Genootschap naar de Optie- en Effectenbeurs.

1 december Excursie Bedrijfskundig Genootschap naar Bruynzeel.

18 december Kerstviering Personeel, vrijdagmiddag vanaf 15.00 uur. Het 8e en 9e uur geen lessen.

Mededelingen voor de Agenda kunt u deponeren in de kopijbus van het Hogeschoolblad in de hal.